

[Handelsministeren.]

i hvor høj Grad Staten har lukreret ved de høje Priser, vil det ærede Medlem kunne se af de Bilag, der fulgte med Lovforslaget, da det blev fremsat her i Folketinget.

Det ærede Medlem vil her kunne se, at fra 1923 til 1932 er der indbetalt i Statskassen ud over, hvad Staten har haft i Indtægt skattemæssigt, som Overskud fra Spritfabrikkerne 6 204 778 Kr. Jeg har meget hastigt lagt Tallene sammen og vil ikke helt garantere for, at der ikke er indløbet en ubetydelig Fejl, men i det væsentlige tror jeg, det stemmer. For indeværende Aar vil der være et Overskud af ca. 1 Mill. Kr., i hvert Fald 800 000 Kr. Lægges disse 800 000 Kr. til de 6,2 Mill. Kr., ser vi, at Staten i den forløbne Tid fra 1923 til nu fra Spritfabrikkerne har faaet udbetalt, ud over hvad Staten har faaet i Skat, mere end Spritfabrikernes hele Aktiekapital.

Det er dog et Forhold, som ogsaa maa tages med i Betragtning, naar man opgør, hvem der har lukreret ved Ordningen, og hvem der ikke har det. Spritfabrikkerne har ikke faaet hele Provenuet af de høje Priser paa deres Produktion, Spritfabrikkerne har været underkastet Kontrol og kun kunnet faa det Udbytte, som Ordningen bestemte. Saa var det ligegyldigt, om Priserne var sat noget højere eller noget lavere, for den Del af Udbyttet, som var ud over det, der ifølge Koncessionen var levnet Spritfabrikkerne, tog Staten, naar Aaret var omme, og det har, som sagt, i de nævnte Aar andraget en større Sum end Spritfabrikernes hele Aktiekapital.

Christmas Møller: Jeg har kun nogle ganske enkelte Bemærkninger til de ærede Ordførere. Jeg er naturligvis overmaade bedrøvet over, at det ærede Medlem Hr. Steen, hvis gravalvorlige Sindelag vi alle kender, og om hvem vi ved, at han altid behandler alt i den dystreste Alvor, i Anledning af nogle Bemærkninger, som maa-ske kunde falde ind under Begrebet: haanlig Omtale — og derfor snart skal forbydes —, virkelig mente det nødvendigt at udtale sig, som han gjorde.

Det ærede Medlem Hr. Steen forsøgte jo lige saa lidt som andre ærede Medlemmer eller Ministeren at give Udtryk for, at den Stilling, som vi havde indtaget, ikke var i nøje Overensstemmelse baade med det økonomiske Program, vi har, og med den Stilling, som vort Medlem i det raadgivende Udvalg har indtaget. Stillingen er ganske klart den, at den ærede Lands-tingsmand Døcker fra første Færd har

givet Udtryk for, at han ikke ønskede, at en kommende Spritordning skulde medføre, at vi ogsaa skulde have et Gærmonopol i Landet, og det konservative Folkepartis Rigsdagsgruppe har fulgt Landstingsmand Døcker i det Standpunkt, han har indtaget.

Baade det ærede Medlem Hr. Steen og den højtærede Handelsminister følte sig ikke lidt fortørnede over de Bemærkninger, jeg havde gjort om Handelsministerens Lyst til at tiltage sig mere og mere Magt over Erhvervslivet. — Naa, Ministeren er ikke fornærmet, han er alt-saa enig i Betragtningen, kan jeg forstaa, og det er jo ogsaa fornuftigt af Ministeren, for hvis man vil gennemgaa Lovforslagets § 2 og se, hvad dette Lovforslag er Udtryk for, hvorledes Ministeren i Virkeligheden efter Forslaget faar fuldkommen Haands- og Halsret over Spritfabrikkerne, og hvis man, hvad vi jo nok snart faar Lejlighed til, vil gennemgaa den Maade, hvorpaa den højtærede Minister efterhaanden administrerer Valutaloven og Tildelingen af Valutaattester, fuldkommen i Uoverensstemmelse med, hvad der klart staar i Loven, og hvad der i Virkeligheden er givet Tilsagn om, saa vil man se, at dette Lovforslag, som saa mange andre af Regeringens Handlinger og Forslag, er Udtryk for en eneste Ting, nemlig den, at Regeringen mere og mere søger at tiltage sig Magt til at ordne Sagerne alene, en Magt, som den efter vor Opfattelse ikke bør have.

Der er ikke under denne Forhandling saa lidt som i Udvalget, saa lidt som i de Bemærkninger, der er knyttet til Lovforslaget, givet en ordentlig Begrundelse for, at vi ogsaa skal indføre et Gærmonopol i Landet ved Siden af Spritmonopolet. Dette er for os det afgørende i Sagen. Om De danske Spritfabrikker paa et eller andet Tidspunkt har haft et eller andet Ønske med Hensyn til Monopol for Gær, det ved jeg ikke noget om, det interesserer mig i denne Forbindelse ogsaa mindre; men at de paa det rigtige Tidspunkt har givet Udtryk for, at de ikke ønskede Monopolet videre udviklet, det er der for mig ikke den fjerneste Tvivl om, det viser de Forhandlinger, der er ført angaaende denne Sag.

Og for øvrigt maa jeg maaske have Lov til at sige, at det afgørende her i Landet er jo ikke, hvad en eller anden enkelt stor Virksomhed ønsker; det afgørende maa være, hvad man mener er rigtigt, og vi ønsker altsaa ikke at udvide